

VITO en kmo's

Demonstratie- en disseminatieprojecten

Innovatieve bodemsaneringstechnieken

1. Situering en doelstelling

1.1. VITO

VITO (Vlaamse instelling voor technologisch onderzoek) is een onafhankelijk onderzoekscentrum dat innovatieve technologieën en wetenschappelijk onderbouwde adviezen levert aan industrie en overheid. VITO doet dit in de domeinen leefmilieu, energie, duurzame materialen en aardobservatie, en werkt hiervoor vanuit 3 vestigingen: Mol, Berchem en Oostende.

1.2. VITO en kmo's

In de beheersovereenkomst die VITO met de Vlaamse overheid afsloot voor de periode 2008-2012, is een expliciete doelstelling t.a.v. kmo's opgenomen: tegen 2011 dient VITO jaarlijks minstens 100 kmo's actief te betrekken bij milieu- of energievriendelijke technologieën. Voor dit doel kent de Vlaamse overheid aan VITO jaarlijks een kmo-werkingsdotatie toe.

Eenzijds vult VITO deze opdracht in via de uitvoering van concrete haalbaarheidsstudies, piloottests, tests op laboschaal, ... op het vlak van milieu- en energievriendelijke technologieën. Een Vlaamse kmo kan daarbij tegen verlaagde kosprijs een beroep doen op de expertise van één of meerdere VITO-onderzoekers.

Anderzijds wil VITO binnen een duidelijke omkadering deze middelen ook ter beschikking stellen voor de disseminatie van expertise die bij andere spelers beschikbaar is. Zowel technologiegebruikers als –aanbieders doen hiermee hun voordeel. De eerste groep krijgt de beschikking over technologieën die tot dan toe onbekend en bijgevolg niet aangewend werden. De technologie-aanbieders krijgen de kans om tegen een haalbare kostprijs voor Vlaanderen belangrijke technieken te demonstreren. Hierdoor kunnen zij als 'groene' pioniers een nieuwe dynamiek op gang helpen die de Vlaamse economie versterkt, en ook buiten Vlaanderen afzet kan vinden.

1.3. Doelstelling van de oproep

Met name op het vlak van innovatieve bodemsaneringstechnieken, wenst VITO erkende bodemsaneringsdeskundigen de kans te geven om hun expertise te demonstreren en te dissemineren. VITO zal daarbij de gedemonstreerde techniek van nabij opvolgen qua wetenschappelijke onderbouwing en een omkadering schetsen op het vlak van disseminatie en communicatie die de borging en valorisatie van de gedemonstreerde technieken garandeert.

VITO nodigt daarom kmo's uit om demonstratie-/disseminatieprojecten in te dienen.

2. Algemene kenmerken

De voornaamste kenmerken van een door VITO ondersteund demonstratie- en disseminatieproject met betrekking tot innovatieve bodemsaneringstechnieken zijn:

- innovatieve technieken;

- demonstratie en disseminatie;
- evenwichtig samengestelde coöperatieve consortia met voornamelijk kmo's;
- opleveren van publiceerbare disseminatie- en communicatiefiches;
- korte looptijden;
- projectomvang en 34 % inbreng door de deelnemende partijen in het consortium;
- rollen van VITO en de partners in het consortium.

Aan enkele van deze criteria wordt a priori vanuit de selectie van de te demonstreren techniek zelf voldaan. Anderen zullen in de eerste selectiefase via de ontvankelijkheidscriteria getoetst worden.

2.1. Innovatieve technieken

Eenzijds moeten er garanties zijn dat reeds uitgeteste bekende technieken profiteren van het vrije marktspel en dus buiten het hier gesubsidieerde model blijven. Anderzijds dient de drempel voor beloftevolle niet of minder innovatieve gekende technieken op het vlak van bodemsanering verlaagd te worden. Om ervoor te zorgen dat de VITO kmo-middelen uitsluitend voor voldoende innovatieve technieken worden ingezet, zullen VITO en OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffen Maatschappij) in een gezamenlijk overleg de opgelijste technieken rangschikken. Hierbij worden een aantal criteria in acht genomen zoals de toegevoegde waarde voor de Vlaamse bodemsaneringssector, de technische haalbaarheid van een demonstratieproject, de inzetbaarheid van de gedemonstreerde techniek op korte termijn met een redelijke kans op succes en de relevantie voor voorkomende verontreiniging bij Vlaamse kmo's.

2.2. Demonstratie en disseminatie

In aanmerking komende projecten betreffen demonstratie en disseminatie van innovatieve bodemsaneringstechnieken, die het indienend consortium en VITO samen 'onder de knie' hebben, maar die tot op heden niet of onvoldoende in-situ gedemonstreerd werden op concrete, verontreinigde gronden. Na demonstratie is daarom ook de disseminatie van de techniek van belang: Vlaamse kmo's, zowel andere bodemsaneringsdeskundigen als probleembezitters van gronden belast met hetzelfde type verontreiniging, moeten in staat gesteld worden kennis te maken met de in het project gedemonstreerde oplossingen. Deze disseminatie hoeft geenszins het competitief voordeel van het indienend consortium teniet te doen. Integendeel: de partners van het indienend consortium kunnen net een voortrekkersrol opnemen: dankzij de disseminatie van de nieuwe technieken kunnen zij als eerste op grotere schaal hun kennis verder gaan exploiteren. Sectorgenoten volgen, en op deze wijze stimuleren zij de innovatie in hun vakdomein.

2.3. Evenwichtig samengestelde coöperatieve consortia met voornamelijk kmo's

Consortia van minstens twee partijen, namelijk een erkende bodemsaneringsdeskundige en een probleembezitter, zoals de eigenaar van een verontreinigde grond, kunnen een voorstel indienen. Minstens één van deze twee partijen dient een kmo te zijn met exploitatievestiging in Vlaanderen, maar ingediende dossiers met meerdere kmo's genieten voorrang. Verder dienen de partners in het voorgenomen project complementaire rollen te vervullen en dient elke opgenomen partner een meerwaarde te zijn met het oog op het welslagen van het project. De bijdrage van elke partner moet relevant zijn en in verhouding tot de omvang en capaciteit van het bedrijf. In elk geval is ook VITO partner bij de uitvoering van het demonstratie- en disseminatieproject voor relevante deeltaken.

2.4. Opleveren van publiceerbare disseminatie- en communicatiefiches

Gezien het belang van disseminatie van de gedemonstreerde technieken, dient het consortium een gezamenlijke communicatiefiche op te maken en ter beschikking te stellen van OVAM en VITO. Deze laatste kunnen deze communicatiefiches publiceren op hun website.

2.5. Korte looptijden

Projecten hebben een maximale looptijd van 24 maanden. Uitzonderlijk kan een verlenging na motivering toegestaan worden. Een eventuele verlenging kan echter geen verhoging van het budget impliceren. De actieve uitvoering van de pilootproef op het terrein is begrensd tot een periode van maximaal 360 dagen.

2.6. Projectomvang en 34 % inbreng door de deelnemende partijen in het consortium

Ingediende projecten hebben een maximum totaal budget van 75 000 € en het toegekende steunbedrag is 66 % van de aanvaarde kosten. Deze bedragen zijn exclusief de VITO-kosten.

2.7. Kernrollen: projectleider van het consortium, VITO-projectleider, VITO-kmo-cel

De deelnemende partners van het consortium duiden een gezamenlijke projectleider aan. Deze projectleider neemt de coördinatie van de activiteiten, zowel inhoudelijk als financieel, op zich. Opvolging van de naleving door elke partij van zijn verplichtingen en het administratief beheer van het project behoren dus tot de taken van de projectleider. De projectleider is het enige aanspreekpunt voor VITO.

VITO duidt eveneens een projectleider aan. Deze projectleider coördineert de deeltaken van VITO en overziet de uitvoering van het totaalproject.

Daarnaast fungeert de VITO-kmo-cel als centraal aanspreekpunt voor beide projectleiders inzake administratieve kwesties.

3. Selectie en evaluatie

3.1. Overleg VITO en OVAM

Zowel de selectie van de te demonstreren bodemsaneringstechnieken als de evaluatie van de ingediende voorstellen gebeurt door VITO in nauw overleg met OVAM op basis van vooraf gedefinieerde selectie- en evaluatiecriteria. Op deze wijze zullen een aantal uitnodigingen voor demonstratie en disseminatie van innovatieve bodemsaneringstechnieken door VITO worden uitgestuurd. Per techniek kunnen eventueel meerdere varianten worden goedgekeurd.

Dit document betreft de derde oproep en doelt op innovatieve green remediation technologieën. Dit omvat technieken die het mogelijk maken om de ecologische voetafdruk van een actieve vorm van bodemsanering te verminderen in vergelijking met de gangbare en reeds bewezen technieken. De inschrijver dient aan te tonen dat de techniek die hij voorstelt aan dit criterium voldoet.

De selectie gebeurt in twee stappen: in een eerste stap worden de voorstellen getoetst aan enkele ontvankelijkheidscriteria. Enkel de voorstellen die na deze toetsing overblijven gaan naar de tweede stap, waarin ze worden onderworpen aan de evaluatiecriteria.

3.2. Ontvankelijkheidscriteria

Om voor verdere selectie in aanmerking te komen, dienen de ingediende voorstellen aan volgende ontvankelijkheidscriteria te voldoen:

a) Indienend consortium

Consortia van minstens twee partijen, namelijk een erkende bodemsaneringsdeskundige en een probleembezitter, zoals de eigenaar van een verontreinigde grond, kunnen een voorstel indienen. Minstens één van beide partijen dient een Vlaamse kmo te zijn en de de-minimisregeling inzake staatssteun is van toepassing (zie verder). Consortia met meerdere Vlaamse kmo's genieten voorrang. In functie van de aard van de toe te passen techniek dient men ook de inschakeling van een erkende aannemer voor bodemsaneringswerken te overwegen.

De erkende bodemsaneringsdeskundige dient de erkenning te genieten zoals voorgeschreven volgens VLAREBO (cfr. www.ovam.be).

Voor de bepaling van een 'Vlaamse kmo' wordt de Europese kmo-definitie gevolgd zoals voorzien in de Verordening nr. 70/2001 (of elke Verordening die deze vervangt). Bij de opmaak van dit oproepdocument zijn de voorwaarden samengevat als volgt:

- het bedrijf moet een rechtsvorm hebben (bvba, nv, cvba, ...);
- de exploitatie van de gedemonstreerde bodemsaneringstechniek moet in Vlaanderen plaatsvinden;
- het bedrijf telt maximaal 250 werknemers;
- het bedrijf heeft een omzet van maximaal 50 miljoen € of een balanstotaal van maximaal 43 miljoen €;
- het bedrijf heeft of is voor maximaal 25 % in handen van een andere vennootschap; indien meer, moeten de parameters 'werknemersaantal', 'omzet' en 'balans'
  - pro rata samengeteld worden voor participaties tot 49 %, waarna herevaluatie dient te gebeuren;
  - integraal samengeteld worden voor participaties vanaf 50 %, waarna herevaluatie dient te gebeuren.

Alle partijen van het indienend consortium moeten in het inschrijvingsformulier hun statuut ten aanzien van 'Vlaamse kmo' duidelijk opgeven.

Voor het ingediend project mag geen andere overheidssteun ontvangen of aangevraagd zijn.

Tevens zijn op alle partijen die deel uit maken van het consortium de regels betreffende de de-minimissteun, zoals neergelegd in Verordening (EG) 1998/2006 van de Europese Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de de-minimissteun (of elke Verordening die deze vervangt), van toepassing. Bij de opmaak van dit oproepdocument houdt deze Verordening concreet in dat in een periode van drie belastingjaren nog geen 200.000 € aan indirecte staatssteun is verleend of toegekend.

Alle partijen van het indienend consortium moeten in het inschrijvingsformulier hun statuut ten aanzien van ontvangen staatssteun duidelijk opgeven.

b) Disseminatiefiche

Al bij aanvang van het project dient de projectleider een ‘voorlopige disseminatiefiche’ op te maken en ter beschikking te stellen van VITO. Bepaalde van deze te dissemineren informatie is mogelijk nog onderwerp van het demonstratieproject zelf, en deze ‘fiche bij aanvang’ gaat dan ook uit van een succesvol opgeleverd project. De disseminatiefiche evolueert vervolgens gaandeweg met het project en geeft aanleiding tot de ‘tussentijdse disseminatiefiche’ en ‘definitieve disseminatiefiche’.

c) Bereidheid tot bundeling van expertises met VITO

De bij de partners van het consortium en bij VITO aanwezige expertise dienen gebundeld te worden om een maximale toegevoegde waarde voor het project na te streven. Bij zijn indiening dient het consortium een eerste indicatie van rolverdeling en plan neer te leggen waaruit de bereidheid tot samenwerken met VITO blijkt. Minimaal zullen volgende deeltaken aan VITO worden toevertrouwd:

- de evaluatie van de detailspecificatie van de te demonstreren techniek;
- de evaluatie van de inhoud en volledigheid van de verslagen;
- de tussentijdse voortgangsbewaking en eindcontrole;
- eindredactie van het gedetailleerd eindrapport en de definitieve disseminatiefiche;
- beheer van een samenvattende staat van de gemaakte kosten.

d) Formele kenmerken

- Volledig ingevuld inschrijvingsformulier volgens het model “Inschrijvingsformulier VITO bodemsaneringstechnieken.doc”
- Een looptijd tot maximum 24 maanden (actieve pilootproef maximaal 360 dagen)
- Budget niet hoger dan 75.000 € en eigen inbreng van minimaal 34 %
- Indiening uiterlijk 31 maart 2012 via email aan carine.vanhove@vito.be met vermelding “bodemsaneringstechnieken”

Ingeval van eventuele tekorten streeft VITO naar een terugmelding aan het consortium binnen de 10 werkdagen na de uiterste indiendatum. Een eenmalige bijsturing van het inschrijvingsdossier door het consortium op eventuele tekorten kan gebeuren binnen 5 werkdagen na VITO’s terugmelding.

Enkel projecten met een positieve ontvankelijkheidsbeoordeling gaan verder naar de tweede stap, namelijk de inhoudelijke beoordeling tegenover een aantal evaluatiecriteria.

3.3. Evaluatiecriteria

Voor de inhoudelijke beoordeling van het ingediende dossier zal VITO een aantal evaluatiecriteria hanteren. Aan de hand van het op deze wijze opgestelde evaluatieverslag, zal VITO met het hoogstgerangschikte kandidaat-consortium overleg organiseren waarin het project verder kan worden verfijnd, waarna het eventueel consortium een aangepast, finaal project indient. Vervolgens wordt een samenwerkingsovereenkomst opgesteld.

De evaluatiecriteria zijn de volgende.

a) Geschiktheid van de voorgestelde 'case' voor de demonstratie en disseminatie van de bodemsaneringstechniek

In het bijzonder zal gekeken worden naar o.a.:

- type verontreiniging;
- hydrogeologische kenmerken van de locatie in functie van de te demonstreren techniek;
- de maturiteit, toepasbaarheid en opschaalbaarheid van de technische uitwerking.
- geschiktheid en toegankelijkheid van de locatie.

b) de expertise van het consortium

c) de adequaatheid van de voorgestelde aanpak van het demonstratie- en disseminatie-project

De inschrijver dient hiertoe een gedetailleerd plan, rolverdeling en tijdsplanning bij zijn indiening op te geven. Het indienen bij OVAM van een beperkt bodemsaneringsproject voor de uitvoering van de pilootproef wordt aanbevolen. In functie van de aard van de toe te passen techniek dient men ook de inschakeling van een erkende aannemer voor bodemsaneringswerken te overwegen.

d) de verhouding prijs/prestaties van het project

In elk geval geldt het billijkheidsprincipe: de leverancier met de beste verhouding prijs-prestatie wordt gekozen.

e) de disseminatiewaarde van het project

De inschrijver dient op te geven hoe de resultaten en algemene werkwijze zullen worden bekendgemaakt en verspreid in het werkveld via een zogenaamde disseminatiefiche. De disseminatie-actie doet geenszins af aan de oorspronkelijke eigendomsrechten en algemene confidentialiteitsgaranties over de details van de aangewende techniek, maar de disseminatiefiche bakent wel af waarover na afloop van het project wel gepubliceerd kan worden.

Bij gelijkwaardige voorstellen zal het consortium dat het eerst indiende, de voorkeur genieten.

De inschrijver dient bij zijn inschrijving de nodige documenten te voegen teneinde een evaluatie volgens de evaluatiecriteria mogelijk te maken.

4. Kosten- en financieringsmodel

4.1. Personeel- en werkingskosten

De erkende projectkosten zijn personeelskosten en directe en indirecte werkingskosten. Tezamen bedragen de werkingskosten maximaal 50 % van de personeelskosten. De indirecte werkingskosten bedragen maximaal 20 % van de personeelskosten.

4.2. Onderaanneming

Onderaannemingskosten (> 2 000 €) kunnen aanvaard worden als directe kosten in het project en dienen als dusdanig opgegeven worden in de budgettabel bij indiening. Te allen tijde dienen relevante deeltaken aan VITO overgedragen te worden, die hiervoor rechtstreeks vergoed wordt vanuit de Vlaamse kmo-dotatie. Indien niet opgegeven in de ingediende budgettabel, mogen deeltaken nooit geheel of gedeeltelijk in onderaanneming worden gegeven zonder de voorafgaande toestemming van VITO. In elk geval geldt ook

hier het billijkheidsprincipe: de leverancier met de beste prijs/kwaliteit verhouding wordt gekozen.

5. Samenwerkingsovereenkomst

Een samenwerkingsovereenkomst regelt de rechten en verplichten tussen VITO en de partners in het consortium enerzijds, en de partners onderling anderzijds. De samenwerkingsovereenkomst bevat tevens de praktische modaliteiten van samenwerking, financiering, vertrouwelijkheid, IPR-regeling, rapportering. Een model van samenwerkingsovereenkomst is opgenomen onder “Samenwerkingsovereenkomst VITO bodemsaneringstechnieken.doc”

6. Verslaggeving en betaling van de toegekende steun

De betaling van de vergoedingen volgt het ritme van de verslaggeving, en deze bevat 3 hoofdcomponenten: financieel, inhoudelijk en disseminatietoelichting. VITO behoudt te allen tijde het recht de betaling van de vergoedingen bijkomend afhankelijk te maken van inzage en goedkeuring van bijkomende kostenstaving, zoals loonfiches, facturen van leveranciers en de betaalbewijzen hierover. Het schema van verslaggeving en betaling van de toegekende steun volgt hierna. Er zijn 3 verslaggevings- en betalingsmomenten.

	tijdstip	verslaggeving			betaling
		inhoudelijk	financieel	disseminatietoelichting	
1	bij aanvang van het project , en ten laatste 2 maanden na de melding van goedkeuring door VITO	- verslag van de kick-off meeting - gedetailleerd projectplan		- disseminatiefiche bij aanvang	20 % van de voor subsidie in aanmerking genomen kosten
2	tussentijds , en zodra 60 % van de kosten kunnen bewezen worden	- tussentijds verslag - projectvoortgang t.o.v. het projectplan	bewijsvoering van 60% van de gemaakte kosten	- tussentijdse disseminatiefiche	40 % van de voor subsidie in aanmerking genomen kosten
3	aan het einde van het project	- eindverslag - projectvoortgang t.o.v. het projectplan	bewijsvoering van de overige 40 % van de gemaakte kosten	- finale disseminatiefiche inclusief formele toestemming voor publicatie op de website van VITO en OVAM	40 % van de voor subsidie in aanmerking genomen kosten

7. Overzicht van de documenten

Alle documenten zijn beschikbaar op www.vito.be/kmo - rubriek ‘Bodemprojecten’. De documenten zijn:

- Persmededeling
- Informatiedocument
- Inschrijvingsformulier
- Intentieverklaring – Verklaring op eer
- Model samenwerkingsovereenkomst